Course Structure:

2024-25

MARATHI (009)

Class- IX

Time:3 Hours **Max. Marks:80**

तावना -

मानवी जीवनात भाष ेला अन यसाधारण मह व आह े. मानवाला ि मळाल ेली ती अम ू य अश ी द ेणगी आह े.
आ मस ंवाद व परस ंवाद साध याच े त े एक भावी साधन आह े क ज े आपण ि लिखत ि क ं वा मौिखक व पात यv क शकतो.स ंवाद साध यासाठी ि लिहण े, वाचण े, बोलण े, इश ार े हावभाव, मूक अिभनय मु ाभाव अश ी अन ेक मा यम े आह ेत, पर ंतु भाषा ह े अितशय भावी साधन आह े.भाषा ह े आपल े ि वचार, मत े, भावना आिण जािणवा गट कर याच े एक साधन आह े, ती भाषा कोणतीही असो, मातृभाषा असो अथवा इतर भाषा असो. यv या ‘ यv होण े’ या थायीभावासाठी ती उपयुv आह े. भाष े या ि वकासा या अन ेक पाय या ंप ैक आकलन, श&दस ंvह वाढिवण े, वा यरचना, श&दो चारण ह े चार मुख ट प े आह ेत. यv या ि वकासानुसार याच े तर उ ंचावत जातात.

‘मराठी’ महारा राsयाची अिधकृ त भाषा आह े.या तव ती आपणास अवगत असण े गरज ेच े आह े.द ेविगरी या यादवा ं या काळात उदयास आल े या या भाष ेत महानुभव व वारकरी स ं दायापासून आजतागायत अन ेक त वव े या ंनी, सािह यका ंनी ती वाढिव याची ि तच े स ंवध न कर याची मोलाच े काय क े ल े आह े. मराठी भाष ेतील वाङ.मयाला दीघ पर ंपरा आह े. ि लिखत वाङ.मयाबरोबरच लोक वाङ.मयाचीही पर ंपरा आह े.
‘माझा मराठाची बोलू कवतुक े ।परी अमृतात ेही प ैज ेसी ि ज ंक े ऐसी

अeर ची रिसक े म ेळिवन । ’अश ी ि त ा स ंत

ान े&रा ंनी क े ली आिण ती तडीस न ेली. ‘ि वव ेकिस ंधु’ हा v ंथ ि लिहणार े आ कवी मुकु ंुदराज,‘ ान े&री’,’अमृतानुभव’,‘चा ंगद ेव पास ी’ अस े v ंथ ि लिहणार े A ी स ंत ान े&र या ंनी मराठी भाषा स ंप न क े ली.
‘मराठी अस े आमुची मायबोली’ अस े य ेक मराठी माणसान े

अिभमानान े हटल े पािहज े. मराठीतनू

बोलणे,

मराठीतून प यवहार करणे, मराठी वृ प े व v ंथा चे वाचन करणे, हे आपणा सवा चेच कत य आहे. महारा ाची राजभाषा मराठी असले या या महारा ात अनेक बोलीभाषा आहेत.

२७ फे ुवारी हा sये सािहि यक िव णू वामन िशरवाडकर अथा त कुसुमाvज यांचा ज मिदवस 'जागितक मराठी भाषा िदन' हणून साजरा केला जातो. Aवण कौश य हणजे ऐकणे, भाषण संभाषण कौश य हणजे बोलणे, वाचन कौश य हणजे आप यासमोरील मजकूर वाचणे, लेखन कौश य हणजे सुंदर सुवा च अeरात िलिहणे अशा सव कौश यांवर भु व िमळव यासाठी मराठी भाषा िशeण मह वाचे आहे.

'लाभले आ हास भा य बोलतो मराठी

जाहलो खरेच ध य
ऐकतो मराठी धम ,
पंथ, जात एक
जाणतो मराठी
एवढ्या जगात माय
मानतो मराठी

अशा सुंदर श&दात कवी सुरेश भट यांनी माय मराठीवण न केले आहे. इ.स.१९६० म ये मराठी भािषकां या एकसंध महारा राsयास मा यता िमळाली आिण मराठीस राजभाषेचा मुकुट ा झाला.अशा या भाषेत आपले िवचार, मते, क पना, भावभावना समोरील यv समोर यो य कारे आिण भावीपणे मांडता या यात, भाषेवर भु व हवे. भाषेचा
िविवध कारे वापर करणे या तव िविवध सािह य कारांचा समावेश तुत ा पात कर यात आला आहे. या सव सािह य कारांतील आशय आिण भाषा यांमधील वैिव य मराठी भाषेचे श&दवैभव िविवधांगी आहे हे लeात आणून

द ेईल. जीवनमू य े, जीवन कौश य िवकिसत हो यासाठी या सािह यकृ

त?ची मदत होईलच, पर ंतु याबरोबर

िवचारeमता, अिभ यv कौश य े आिण सृजनशीलता यां या

िवकासासाठी उपयुv होईल.

उि े :

eमता e े े	eमता िवधान
Aवण	१. िविवध सारमा यमां ार े सा रत होणा या चचा , सं वाद ऐकू न यां मधील स यता पडताळून पाह न याबाबत वत:च े मत िनि त करता य ेण े. २. साव जिनक िठकाणी ऐकल े या सूचनां नुसार आप याशी सं बं िधत असल े या सूचना लeात घ ेण े. ३. औपचा रक व अनौपचा रक सं वाद व सं भाषण ऐकू न आपल े िवचार मां डता य ेण े. ४. िविवध सािह यां तील भावाथ समजनू घ ेता य ेण े. ५. िविवध सािह य कारां या विनिफती ऐकू न यातील वराघात, आरोह-अवरोह या वि ै श ्यां ची जाण होण े. ६.प रसरात बोल या जाणा या िविवध बोलीभाषा ऐकू न यां या वि ै श ्यां नुसार तलना करता य ेण े.
भाषण-सं भा षण	१. िविवध प कारां ना चाली लावून यां च े सादरीकरण करता य ेण े. २. िवषयानु प वत:च े वतं िवचार परखडपण े मां डता य ेण े. ३. िविवध उप मां च े िनयोजन,आयोजन क न यां त सि य सहभाग घ ेताय ेण े. ४. भावी भाषण-सं भाषण कौश याची वि ै श ्य े समजनू घ ेऊन यां चा यो य वापर करता य ेण े.

वाचन	१. यो य गतीन व िवरामिच हा ची दखल घ ऊन अथ पूण कट वाचन करता य ण . २. िविवध सािह य कारा च समजपूव क वाचन क न या चा आ वाद घ ता य ण . ३. स क त थळावर उपल&ध असणा या इ-सािह याच वाचन क न आ वाद घ ता य ण . ४. आ तरजालावर उपल&ध असल या स क त थळावरील मािहतीच वाचन क न, या मािहतीचा वय अ ययनासाठी उपयोग करता य ण . ५. साव जिनक िठकाण या सूचना व मािहती िचिक सकपण वाचून पडताळून पाहता य ण .
ल खन	१. ल खन करताना श ुल खना या िनयमा च पालन करता य ण . २. वाचल या सािह या या आशयातील म यवती िवचारा चा, क पना चा िव तार करता य ण . ३. िदल या िवषयाम य वत: या िवचारा ची, क पना ची भर घालून पुनल खन करता य ण . ४. हणी, वा चार, श&दसमूह, सुिभाषत या चा ल खनात भावीपण वापर करता य ण . ५. घटना, स ग, वानुभव या च ल खन करता य ण . ६. पाठ्यपु तकात समािव असल या उपयोिजत ल खन घटका वर ल खन करता य ण

Course Structure: 2024-25
Marathi (CODE-009)

CLASS –IX (इयvा – नववी)

अ. .	पाठाचे नाव	लेखक/कवीचे नाव
१	सवा मका िशव सुदरा (ाथ ना) (के वळ वाचनासाठी)	कुसुमाvज
२	संतवाणी-अ.संत कृपा झाली	संत बिहणाबाई
३	बेटा मी ऐकतो आहे	व.पु.काळे
४	जी.आय.पी.रेवे.	बोधनकार ठाकरे
५	यायामाचे महव	रा संत तुकडोजी महाराज
६	ऑलंिपक वतुळाचा गोफ	बाळ ज.पंिडत
७	िदया या शोधामागचे िदय	डॉ.अिनल गोडबोले
८	सखू आजी	राजन गवस
९	उजाड उघडे माळरानही	लिलता गादगे
११	आभाळात या पाऊलवाटा	
१२	पुहा एकदा	ितमा इंगोले
१३	िफन (िकवता)	िवल वाघ
१५	माझे िशek आिण संकार	शंकरराव खरात
१६	श&दांचा खेळ	हेलन केलर
	थूल वाचन	

१.	हि नस	रम श म ी
२.	िव&कोश	
	याकरण - श&दा या आठ जाती - िल ग - वचन - काळ - वा याच कार –आ ाथी, िवधानाथी, उ ारवाचक, ाथ क - समानाथी, िव ाथी श&द - समास- ग ु ं - ३ कार, अ ययीभाव	

- Textbook Prescribed- अeरभारती इय ा नववी